

Yttrande över Utkast till lagrådsremiss Elektronisk övervakning – ett verktyg för socialtjänsten till skydd för barn och unga

Myndigheten för delaktighet (MFD) arbetar med att främja, guida och stödja samhällets aktörer att genomföra sina uppdrag utifrån hela befolkningens behov och förutsättningar. MFD lämnar följande yttrande.

Myndighetens synpunkter

MFD avstyrker förslaget att införa en möjlighet att besluta om elektronisk övervakning för vissa barn med hänvisning till att konsekvensanalysen för barn med funktionsnedsättning är bristfällig.

5 Det ska införas en möjlighet att besluta om elektronisk övervakning för vissa barn och unga

MFD avstyrker förslaget att införa en möjlighet att besluta om elektronisk övervakning för vissa barn.

Förslaget kan få särskild betydelse för barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, intellektuell funktionsnedsättning, psykisk ohälsa eller kognitiva svårigheter, eftersom dessa grupper är överrepresenterade i socialtjänstens målgrupper och i riskzonen för normbrytande beteende.

Mot denna bakgrund riskerar de att vara överrepresenterade bland unga och barn som kommer att omfattas av förslaget med elektronisk övervakning. Inte p.g.a. bristande vilja utan för att de i högre utsträckning har svårigheter med impuls kontroll, tidsuppfattning, konsekvensbedömning och följsamhet till regler.

MFD har i tidigare remissvar framhållit den kunskapsbrist som finns inom både det brottsförebyggande och det brottsbekämpande området, vad gäller barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning som våldsutövare/gärningsmän. MFD bedömer att det finns en risk för att den kunskapsbrist hos aktörerna som ska utöva förslagen som utkastet föreslår, riskerar att drabba barn och unga med funktionsnedsättning negativt. Till exempel kan barn med kommunikativa eller

kognitiva svårigheter i större utsträckning bli utsatta för olämpligt tvång när de ger uttryck för att de inte tänker följa den särskilda föreskriften.

6.3 Förutsättningar för när elektronisk övervakning får beslutas

I förslaget görs bedömningen att vid beslut ska proportionalitet beaktas och barnets bästa vara avgörande. Konsekvenserna för barn med funktionsnedsättning har dock inte analyserats tillräckligt och funktionshinderperspektivet lyfts inte som en parameter att ta hänsyn till i förutsättningarna för beslut.

Barn med normbrytande beteende har i högre utsträckning till exempel neuropsykiatriska funktionsnedsättningar än andra barn. Det gör att förslaget riskerar att resultera i att barn med en funktionsnedsättning i högre utsträckning omfattas av övervakning. Barn med psykisk ohälsa, trauma eller kognitiva svårigheter kan påverkas särskilt negativt av övervakning. För vissa barn kan åtgärden till exempel öka stress eller ångest. Därför bör funktionsnedsättning eller funktionsförmågan hos barnet integreras i proportionalitets- och riskbedömningen för att ge en mer rättvisande bedömning utifrån barnets bästa. Uppföljningen av förslaget bör även omfatta riskerna för indirekt diskriminering för barn med funktionsnedsättning.

8 Förslagets förenlighet med barnkonventionen och grundläggande fri- och rättigheter samt 10.2 Konsekvenser för barn och unga

Med tanke på hur stor påverkan förslagen som lämnas kan förväntas ha på barn och unga med funktionsnedsättning delar MFD inte lagrådsremissens bedömning att åtgärderna förväntas ha övervägande positiva konsekvenser för alla barn och unga och inte kan tänkas slå hårdare mot någon speciell grupp.

Sammantaget anser MFD att konsekvenserna för barn och unga med funktionsnedsättning inte har getts tillräckligt utrymme.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har generaldirektör Anders Kessling (beslutande), avdelningschef Annika Streiler och utredare Romina Ramos (föredragande) deltagit.

Myndigheten för delaktighet

[elektroniskt underskriven]

Anders Kessling